Dosarul nr.4r-4256/24
4-23165104-02-4r-03102024

D E C I Z I E

19 septembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru,
în componența:
Președintele completului, judecător Spoială Alexandru
judecători Chiroșca Igor
Proca Mihail

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6942/2023 din 19 iunie 2024.

Procedura de înștiințare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 24 martie 2023, agentul constatator a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție nr. 1819/23, prin care a fost reținut în sarcina lui Ion Drăgan că ultimul a comis fapta contravențională prevăzută la art. 287 alin. (10) Codul contravențional.

La aceeași dată, agentul constatator al SPC a Biroului Vamal Centru, Cravțov Andrei a emis și decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale, prin care Ion Drăgan a fost sancționat cu amendă în mărime de 900 unități convenționale, ceea ce constituie 45000 lei, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional. Și în baza art. 431 , 287 alin. (10), 431, 439/7 Codul contravențional, a confiscat în folosul statului de la Alexandru Bicioc a corpurilor delicte, si anume: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss - 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, a indicat agentul constatator că, la 09.04.2022, aproximativ ora 15:01 în cadrul postului vamal Leuşeni (PVFI, rutier), la pista „intrare autoturisme”, s-a prezentat pentru control microbuzul de pe ruta regulată Bucureşti-Chişinău, cu n/î ***** (RO) cod VIN *****, la volanul căruia se afla cet. Rojenco Alexandru CNP *****, transportând 16 pasageri cu bagaje personale.

În urma controlului fizic detaliat asupra mijlocului de transport, printre bagajele pasagerilor în compartimentul marfar au fost depistate articole vestimentare nedeclarate

organului vamal, care aparţin pasagerului cet. Drăgan Ion IDNP *****, după cum urmează: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss - 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set. Conform Raportului nr. intrare 6273 din 25.07.2022 al Secției reglementări tarifare şi netarifare din cadrul Biroului vamal centru, valoarea în vamă a corpurilor delicte a fost estimată în sumă totală de 203 700,00 lei, iar cuantumul drepturilor de import 71 599,86 lei.

2. Nefiind de acord cu decizia, petiționarul Drăgan Ion, la 30 octombrie 2023, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23 din 24 martie 2023, emise de către SPC a Biroului Vamal Centru, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional, solicitând anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și, respectiv, a deciziei de sancționare contravențională, cu încetarea procesului contravențional.

3. În motivarea contestației, petiționarul a indicat că, copia deciziei şi procesului verbal am primit-o prin aplicația „Viber” la data de 17 octombrie 2023. A menționat că, deși a explicat că toate aceste bunuri le-a procurat pentru uzul său personal şi al membrilor familiei din Turcia, la preț care nu reprezintă o valoare care necesita să fie declarată, şi faptul că în pretinsul calcul valorii în vamă a mărfurilor pentru solicitarea nr. 5944 din 12.07.2022 este supraestimată, prezentând în cadrul audierii din 14 septembrie 2022 bonuri de plată, care a solicitat să fie anexate la materiale cauzei aceste au fost ignorate, şi corespunzător, așa cum este indicat la data de 24 martie 2023, orele 16.00 în lipsa sa, şi fără a fi citat legal a fost întocmit procesul verbal semnat de martorul Salicov Lilia, şi Decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23. Consideră petiționarul că procesul contravențional a fost desfășurat cu grave abateri de la normele imperative prevăzute de codul contravențional, procesul- verbal cu privire la contravenție fiind ilegale şi pasibil de a fi declarat nul în consecință Decizia asupra cazului de contravenție Vamală nr. 1819/23 din 23 martie 2023 ilegală şi pasibilă de a fi anulată pe motiv de lipsă în acțiunile sale a faptei imputate prevăzută de art.287alin.(10) Codul contravențional. Reliefează că, procesul verbal a fost întocmit în lipsa sa, nefiind citat şi nici nu i sa comunicat despre necesitatea de a se prezenta la agentul constatator, deși cunoștea toate datele sale de contact care au fost consemnate şi în citația întocmită la data de 9 aprilie 2022, inclusiv numărul de telefon 079997515. Circumstanțe în care susține că, nefiind citat/informat despre faptul că l-a data de 24 martie 2023 urmează să fie întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost privat de exercitarea efectivă a drepturilor sale, inclusiv dreptul de a fi asistat de un apărător. Mai relatează petiționarul că, fiind audiat la data de 14.09.2022, și-a exprimat dezacordul cu referire la calculul valorii în vamă, a prezentat copii de pe bonurile de plată primite la procurare mărfii, tot odată a solicitat prin prisma art. 384 lit. j) Codul contravențional să fie făcută încă o dată evaluarea, ori mărfurile pe care le-a procurat de fapt sunt replici ale mărcilor de producere Hugo Boss, ZILLI, Armani şi altele având un cost mult mai mic decât cel indicat în calculul Serviciului valoare în vamă. Având în vedere că acestei solicitări nu s-

a dat curs, ba mai mult nici nu s-a expus asupra acestei cereri, urma ca deja la întocmirea procesului-verbal fiind asistat de avocat, cu care se consultase în prealabil pentru a formula o cerere de numirea a unei expertize independente, care ar fi elucidat obiectiv aceste circumstanțe şi în consecință prin prisma prevederilor art. art. 441 lit. a) Codul contravențional, procesul contravențional pornit în privința sa ar fi fost încetat întrucât nu există faptul contravenției. Susține petiționarul că, procesul contravențional a fost pornit în privința sa la presupunerea colaboratorului vamal că aceste mărfuri ar avea o valoare ce depășesc limitele stabilite de lege, ca ulterior procesul verbal şi decizia să fie adoptată în baza unui raport al Serviciului valoare în vamă, subdiviziunea a organului constatator. A mai menționat petiționarul în contestația sa că, procesul- verbal cu privire la contravenție din 23 martie 2023 nu conține nici obiecțiile care au fost formulate în cadrul audierii, nici înscrisurile prezentate drept probe a prețului mărfii, iar nefiind respectate dispozițiile art.382 CC, nu a fost îndeplinită cerința de aducerea la cunoștință a drepturilor şi obligaților prevăzute la art. 384 şi 387, totodată susține că a fost privat de posibilitatea exercitării drepturilor şi obligaților inclusiv de dreptul de a solicita expertiza şi de a formula obiecții. Consideră petiționarul că încălcările enunțate afectează în mod esențial fondul cauzei şi în consecință prin prisma prevederilor art. 445 alin.(2) Codul contravențional, duc la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința subsemnatului.

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6942/2023 din 19 iunie 2024, s-a hotărât: 1) S-a admis contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23 din 24 martie 2023, emise de către SPC a Biroului Vamal Centru, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional, prin care a fost sancționat cu amendă în cuantum de 900 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 45 000 de lei, iar în baza art. 431 , 287 alin. (10), 431, 439/7 Cod contravențional, a dispus confiscarea în folosul statului a corpurilor delicte, si anume: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss – 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set. 2) S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție și a decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23 din 24 martie 2023, emise de către SPC a Biroului Vamal Centru, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional, prin care cet. Ion Drăgan a fost sancționat cu amendă în cuantum de 900 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 45 000 de lei. Și în baza art. 431 , 287 alin. (10), 431, 439/7 Codul contravențional, s-a confiscat în folosul statului de la Alexandru Bicioc a corpurilor delicte, si anume: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss – 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set - din motivul admiterii încălcărilor prevederilor art. 382, 384, şi 443 alin. (6), precum şi a prevederilor art. 445 alin. (2) din Codul contravențional, care afectează în mod esențial fondul cauzei. 3) S-a încetat

procesul contravențional pornit în privința lui Ion Drăgan IDNP *****, în baza de art. 287 alin. (10) din Codul contravențional, -pe temeiurile prevăzute de art. 445 alin. (2) din Codul contravențional. 4) Corpurile delicte: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss – 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set.- la definitivarea hotărârii, de restituit posesorului legal al acestora.

5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator a depus recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii și cu pronunțarea unei noi Hotărâri de respingere a contestației ca neîntemeiată, şi menținerea fără modificări a procesului-verbal cu privire la contravenție şi decizia asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23 din 24 martie 2023.

6. În motivarea recursului menționează autorul recursului indică că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare. Suplimentar, reliefă instanței de recurs faptul că, prezentul recurs este depus și în temeiul prevederilor art. 465, 466, 467, 468 Codul contravențional al Republicii Moldova. Instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe şi nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Codul contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet şi obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei. Apreciază că, la judecarea cauzei contravenționale în coraport cu cele descrise în contestația depusă de către cetățeanul Drăgan Ion, instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material, fapt ce a condiționat emiterea unei hotărâri neîntemeiată, care nu cuprinde motive întemeiate sau fondate pe care se întemeiază soluția descrisă. Mai mult ca atât, reține în esență unicul argument la adoptarea soluției ilegale si arbitrară faptul că lipsește orice dovadă de citare a persoanelor în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, iar deciziile au fost adoptate vădit şi ilegal. Consideră că, autoritatea competentă a întreprins toate măsurile legale de a înștiința cu privire la data, ora şi locul examinării cauzei contravenționale persoana împotriva căreia s-a pornit procesul contravențional iar, aceasta din urmă, pentru data de 14.04.2022 s-a prezentat, iar pentru data de 24.03.2023 nu s-a conformat dispozițiilor art. 382 alin. (4) din legea citată, adică nu s-a prezentat nemotivat la agentul constatator, nu a informat agentul constatator despre motivul imposibilității de a se prezenta. Pe cale de consecință, agentul constatator a purces la examinarea cauzei în lipsa cetățeanului Drăgan Ion, faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție s-a consemnat în procesul-verbal şi s-a certificat prin semnătura unui martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia, contrar concluziilor nefondate a instanței de fond precum că agentul constatator nu s-a conformat dispozițiilor legale şi imperative ale art. 382 coroborat cu art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, menționând de Inspectoratul de Poliție, circumstanță care atestă examinarea superficială a cauzei. Modul cum s-a reacționat la circumstanțele cauzei şi materialul probator, face a considera că instanța de

fond a fost imparțială la examinarea contestației, a inversat faptele în mod necuvenit, iar unele aspecte de procedură le-a trecut sub tăcere. Concluzionând, absolut eronat şi lipsit de substanță obiectivă, că petiționarul a invocat încălcarea dreptului său la apărare prin lipsa informării sale despre cauza contravențională pornită și adoptarea deciziei de sancționare, iar agentul constatator deși a negat afirmațiile petiționarului nu a prezentat nici o dovadă certă a înmânării citației[...] în materialele cauzei nu se atestă acțiuni diligente în scopul informării făptuitorului despre examinarea proprie cauze, decât citația pentru data de 14 aprilie 2022, care potrivit factorului poștal s-a reîntors cu mențiunea factorului poștal adresă incompletă, or, la materialele cauzei este anexată citația înmânată d-lui Drăgan Ion pentru data de 14.04.2022, ultimul prezentându-se pe data indicată în citația, a dat explicații prin procesul verbal de audiere(foaia dosarului 17), astfel cele reținute de instanță nu subzistă. Notează că atât la data de 09.04.2022 cât şi la data de 14.04.2022, Drăgan Ion a comunicat agentului constatator adresa de domiciliu a acestuia, or. Chișinău, str. Sarmizegetuza nr. 23 A, fapt confirmat în procesul verbal de audiere a acestuia, în circumstanțele expuse supra, comunicarea de către Drăgan Ion a adresei greșite nu poate fi pusă în culpa agentului constatator, or acesta fiind de rea credință intenționat s-a eschivat atât de la examinarea cauzei. O altă obiecție la judecarea cauzei a fost imparțialitatea instanței de fond, având în vedere principiul egalității părților în proces, instanța de fond reține și argumentul petiționarului, cu referire la încălcarea dreptului la apărare, or, atât în contestația înaintată, precum şi în cadrul procesului contravențional Drăgan Ion și-a exprimat dezacordul cu valoarea bunurilor estimată [...] prezentând în acest sens înscrisuri care în opinia petiționarului confirmă valoarea bunurilor, totodată solicitând şi efectuarea unui raport de expertiză pentru a stabili că aceste bunuri sunt replici ale unor mărci, lăsând fără apreciere argumentarea întemeiată vis-a-vis de înscrisurile prezentate, or, acesta nu îmbracă forma facturii (bonului de plată), menționăm că factura este un document contabil emis de o companie (furnizorul), către o altă companie sau persoană fizică (clientul), document ce conține lista cu produsele vândute sau serviciile prestate clientului de către furnizor. O factură mai conține datele de identificare fiscală a clientului (persoana fizică sau juridică), datele furnizorului (emitentul), cota de TVA, precum şi prețul, cantitatea și valoarea fiecărui produs vândut. Atrage atenție că mărfurile şi obiectele care constituie obiectul contravenției vamale. prevăzute în alin. (10) al art. 287 Codul contravențional, precum şi mijloacele de transport şi alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tăinuirea acestora recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delicte, pot fi confiscate în beneficiul statului conform legislației în vigoare. Respectiv, decizia agentului constatator cu privire la confiscarea contravalorii mijlocului de transport, este întemeiată şi legală or, conform art. 431 alin. (4/1 4/2) Codul contravențional, la examinarea cauzelor contravenționale, prevăzute de la art. 50, alin. (2), agentul constatator al Serviciului Vamal hotărăsc asupra corpurilor delicte potrivit art.439 din prezentul cod şi prevederilor art.162 din Codul de procedură penală, care se aplică în modul corespunzător în procesul contravențional. În cazul imposibilității aplicării alin. (4/1) din prezentul articol în partea ce ține de art.287 alin.(8), (10), (11) şi (14), agentul constatator al Serviciului Vamal confiscă contravaloarea corpului delict stabilită de către

organul vamal. Deci, măsura confiscării nu reprezintă în cauza de față o ingerință nepermisă a statului în dreptul de proprietate, incompatibilă cu convenția, întrucât este prevăzută de lege, este necesară într-o societate democratică tocmai prin prisma scopului pentru care a fost instituită de garanție şi de prevenire,- este proporțională cu scopul urmărit. Totodată, în vederea unificării practicii judecătorești, ține să comunice că există numeroase precedente judecătorești similare, inclusiv în perioada recentă, anul 2023 (a se vedea Decizia CAC nr. 4r-686/23 din 03 mai 2023 pe cauza contravențională Budeci Sergiu) prin care Curtea de Apel Chișinău a constatat legalitatea acțiunilor organului vamal, în partea ce ține de sancționarea persoanelor fizice în circumstanțe similare, în baza prevederilor art. 287 alin. (10) Codul contravențional al Republicii Moldova.

7. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanța de judecată în lipsa părților și fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanța de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, a probelor și a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părților de a se expune asupra aplicării procedurii scrise și asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunța o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă. In cazul în care părțile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanța de judecată poate să respingă prin încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenționale în ședință publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanța de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.*

8. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfășoară în termenul şi în condițiile prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătorești şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condițiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces*

echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanţe excepţionale nu sânt prezente.

9. Conform art.471 alin.(2) Codul contravențional, *instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.* Agentul constatator și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională a fost examinată în lipsa părților, în procedură scrisă.

10. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

11. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

12. Conform prevederilor art.442 alin.(1) Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.* Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

13. În fapt, reieșind din materialele cauzei, Colegiul reține că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 1819/23 din 24 martie 2023 și decizia asupra cazului de contravenție vamală din aceeași dată, potrivit căreia Ion Drăgan a fost sancționat cu amendă în mărime de 900 unități convenționale, ceea ce constituie 45000 lei, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional. Și în baza art. 431, 287 alin. (10), 431, 4397 Cod contravențional, a confiscat în folosul statului de la Alexandru Bicioc a corpurilor delicte, si anume: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo Boss – 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set. Fiind reținut în sarcina acestuia că, la 09.04.2022, aproximativ ora 15:01 în cadrul postului vamal Leuşeni (PVFI, rutier), la pista „intrare autoturisme”, s-a prezentat pentru control microbuzul de pe ruta regulată Bucureşti-Chişinău, cu n/î ***** (RO) cod VIN *****, la volanul căruia se afla cet. Rojenco Alexandru CNP *****, transportând 16 pasageri cu bagaje personale. În urma controlului fizic detaliat asupra mijlocului de transport, printre bagajele pasagerilor în compartimentul marfar au fost depistate articole vestimentare nedeclarate organului vamal, care aparțin pasagerului cet. Drăgan Ion IDNP *****, după cum urmează: blugi Hugo Boss - 6 buc., centuri Hugo

Boss - 6 buc., maiouri Hugo Boss - 35 buc., maiouri Zilli - 6 buc., pantaloni dame Cristian Dior - 12 buc., bluze dame Pinko - 9 buc., bluze dame Elisabetta Franchi - 6 buc., maiouri Emporio Annani - 6 buc., pantaloni Armani Jeans - 5 buc., costum sport Prada - 5 set., costum sport Armani Exchange - 4 set. Conform Raportului nr. intrare 6273 din 25.07.2022 al Secției reglementări tarifare şi netarifare din cadrul Biroului vamal centru, valoarea în vamă a corpurilor delicte a fost estimată în sumă totală de 203 700,00 lei, iar cuantumul drepturilor de import 71 599,86 lei.

14. Urmare nefiind de acord cu decizia, petiționarul Drăgan Ion, la 30 octombrie 2023, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 1819/23 din 24 martie 2023, emise de către SPC a Biroului Vamal Centru, în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional.

15. Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. 1819/23 din 24 martie 2023 cu încălcarea prevederilor art.443 a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui Drăgan Ion dat fiind faptul că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție în lipsa citării legale a contravenientului Drăgan Ion, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la anularea procesului verbal cu privire la contravenție.

16. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii atacate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

17. Cu referire la aceste circumstanțe, instanța de recurs notează că, obligativitatea legală de expediere a citație la domiciliul a contravenientului este impusă de norma contravențională anume în scopul stabilirii identității făptuitorului, în sensul respectării principiului legalității în cadrul procesului contravențional și al efectuării unei anchete eficiente, or, pentru persoană este esențial să cunoască existența procesului şi actele de procedură întocmite, pentru a fi în măsură să-şi construiască apărarea şi să-şi consolideze poziția procesuală, mai ales atunci când citarea legală are drept obiectiv și identificarea persoanei vinovate de comiterea contravenției.

18. Colegiul constată că instanța de fond a dispus anularea procesului-verbal privind contravenția vamală și încetarea procesului contravențional într-un mod prematur și formal, fără a analiza complet și obiectiv circumstanțele cauzei. Potrivit actelor dosarului, au fost anexate citațiile emise pe numele contravenientului Drăgan Ion (fila 32), care atestă că acesta a fost legal informat cu privire la obligația de a se prezenta în fața agentului constatator pentru întocmirea procesului-verbal. Conform mențiunilor din citație, acesta a primit documentul, fapt confirmat prin semnătura sa. Mai mult, Colegiul reține că la dosar se regăsește și citația adresată domnului Drăgan Ion pentru data de 14.04.2022, la care acesta s-a prezentat, oferind explicații consemnate într-un proces-verbal de audiere (fila 17). În aceste condiții, concluziile instanței de fond privind o pretinsă lipsă de informare sau nelegalitate a procesului-verbal nu se susțin în fapt și în drept.

19. Cu referire la argumentele instanței de fond, potrivit cărora agentul constatator ar fi trebuit să întreprindă demersuri suplimentare pentru citarea efectivă a contravenientului Drăgan Ion, reținând că adresa indicată de către agent a fost incompletă, Colegiul apreciază aceste susțineri ca fiind neîntemeiate. Astfel, conform materialelor cauzei, se constată că atât la data de 09.04.2022, cât și la data de 14.04.2022, contravenientul Drăgan Ion a comunicat personal agentului constatator adresa sa de domiciliu: *****, str. Sarmizegetuza *****. Acest fapt este confirmat expres în procesul-verbal de audiere al acestuia (fila dosarului 28).

20. Prin urmare, în condițiile în care adresa de domiciliu a fost furnizată chiar de către contravenient, eventuala inexistență sau inexactitate a acesteia nu poate fi imputată agentului constatator. Dimpotrivă, se conturează o conduită de rea-credință din partea contravenientului, care, furnizând o adresă incorectă, a urmărit în mod intenționat să se sustragă de la procedura contravențională și să obstrucționeze examinarea cauzei. În aceste condiții, nu se poate reține existența unei culpe în sarcina agentului constatator, care a acționat cu diligența impusă de lege, în baza informațiilor furnizate de persoana vizată. În aceste condiții, concluzia instanței de fond potrivit căreia contravenientul „nu a fost citat" și ar fi fost astfel lipsit de posibilitatea de a-și susține poziția, de a formula obiecții, de a beneficia de asistența unui apărător ales și de a exercita celelalte drepturi procesuale garantate de art.443 Codul contravențional și art.6 CEDO, nu este susținută de probele administrate în cauză.

21. Instanța de recurs constată că susținerile contravenientului privind nerespectarea dreptului la apărare nu se confirmă, întrucât din ansamblul materialului probator rezultă că acesta a fost legal citat, a luat cunoștință de prima citație, s-a prezentat, a fost audiat, ceea ce confirmă că a fost în cunoștință de cauză cu privire la procedura contravențională. Totodată, citarea repetată a fost efectuată cu respectarea termenelor legale și a formelor prevăzute de lege. În atare situație, lipsa contravenientului la întocmirea procesului-verbal este imputabilă exclusiv acestuia, nefiind identificată nicio încălcare a garanțiilor procesuale care să justifice încetarea procesului contravențional.

22. Din actele dosarului rezultă că contravenientul Drăgan Ion a fost legal citat citația fiind comunicată cu respectarea prevederilor art.382 alin.(1)–(3) Codul contravențional, care reglementează condițiile și mijloacele prin care se poate efectua citarea în procesul contravențional. În aceste condiții, instanța de recurs reține că citarea a fost efectuată în mod legal și că, în lipsa unor dovezi concludente care să ateste contrariul, se prezumă că contravenientul a avut cunoștință despre obligația de a se prezenta în fața agentului constatator. Neîndeplinirea acestei obligații este imputabilă contravenientului, întrucât nu a depus diligențele necesare pentru a da curs citației, și nici nu a justificat ulterior o imposibilitate obiectivă de a se prezenta. De asemenea, Colegiul penal constată că procesul-verbal de constatare a contravenției a fost întocmit cu respectarea dispozițiilor legale, fără a rezulta că agentul constatator l-ar fi lipsit pe contravenient de exercițiul efectiv al drepturilor sale procesuale.

23. Contravenientul nu a fost privat de dreptul de a depune explicații, de a formula cereri, de a propune probe sau de a fi asistat de apărător, ci a fost absent din propria culpă la data stabilită pentru desfășurarea procedurii. Prin urmare, instanța de recurs reține că

procedura de citare și întocmire a procesului-verbal a respectat cerințele de legalitate și nu s-au comis încălcări care să atragă nulitatea actului sau să afecteze legalitatea sancțiunii aplicate.

24. Colegiul penal ține să precizeze faptul că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Codul contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Codul contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Codul contravențional.

25. Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoștința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

26. Legiuitorul la art.445 alin.(1) Codul contravențional a legiferat în mod expres consecința *nulității absolute, care intervine în mod imperativ*, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal* cu privire la contravenție a mențiunilor privind *numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna*.

27. La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Codul contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că ***celelalte încălcări ale art.443*** sau ale altor norme imperative din prezentul cod ***pot să ducă la nulitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.*** În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și declarând nul procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

28. Astfel, Curtea a menționat în pct. 42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.445 și art. 461 Codul Contravențional că *sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.* Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

29. Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art."* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei. De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.*

30. Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților şi a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare. Subsidiar, reieșind din constatările primei instanțe, Colegiul Penal conchide că, hotărârea primei instanțe este bazată pe argumente superficiale nefiind dat un răspuns cert privind temeiul încetării procesului contravențional, întocmit de către agentul constatator, în privința lui Drăgan Ion în baza art. 287 alin. (10) din Codul contravențional, or instanța de judecată constatând încălcările admise de agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a motivat soluția sa privind nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție în situația în care aceste încălcări ar afecta în mod esențial fondul cauzei.

31. Astfel hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către agentul constatator, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Codul contravențional, or instanța face referire la faptul că de către agentul constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a fost respectate prevederile art.443 Codul contravențional, omițând să motiveze dacă aceste încălcări afectează în mod esențial fondul cauzei în situația în care la materialele cauzei sunt anexate probe care demonstrează pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției imputate.

32. Prin urmare potrivit materialelor cauzei contravenționale sunt anexate probele prin care agentul constatator și-a susținut învinuirea adusă contravenientului circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare, or la emiterea soluției de încetarea a procesului contravențional din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de fond nu a examinat procesul verbal cu privire la contravenție în cumul cu celelalte probe anexate la materialele cauzei contravenționale, circumstanțe care au fost elucidate cu deosebită precizie și claritate în conținutul procesului verbal cu privire la contravenție.

33. Conform prevederilor art.440 Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

34. Colegiul penal mai reține că, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele invocate de agentul constatator și nu a dat răspuns la cele mai importante obiecții ale acestuia vizavi de cauza examinată. Toate aceste circumstanțe pun la îndoială faptul că instanța de fond ar fi pătruns în esența cauzei și că ar fi examinat cauza obiectiv și multiaspectual. În aceste circumstanțe, se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Codul contravențional. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

35. Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii

atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată. La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Codul contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

36. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată

37. În conformitate cu art.473, art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către agentul constatator, casează hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-6942/2023 din 19 iunie 2024 și remite cauza respectivă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător Spoială Alexandru

judecător Chiroșca Igor

judecător Proca Mihail